

Hjelp til tenåringsforeldre

Tekst: Bård Wågø
baard49@yahoo.no

*«Hjemmet er viktigst.
Fordi det påvirker hvor lykkelig,
trygg og stabil
en tenåring skal bli
har hjemmet uten tvil
den dypeste innvirkning»*

Velkommen til verden! Det var i mitt 27 år jeg ble far. På det tidspunkt burde jeg vel normalt sett vært en ganske moden og ansvarsbevisst mann, men må nok dessverre erkjenne mye av det motsatte. På den ene siden var jeg mektig begeistret for dette førstefødte lille under som lå i kuvøsen og så på meg. På den andre siden ser jeg i dag hvor uskikket og uforberedt jeg egentlig var, både som støttespiller for mor og som omsorgsperson, farsfigur og mann i familien. Men Gud har vært nådig og i sin miskunnhet har han ledet meg unna de store, fatale feil jeg lett kunne ha begått. Jeg har mye og takke for, og jeg har lært mye.

Små voksne – eller barn i forkledning?

Tenåringer er barn i forandring. Deres følelsesmessige behov er som hos barn. Den vanlige feil som mange foreldre og lærere gjør, er å betrakte dem som små voksne. Tenåringer har behov for å føle seg akseptert og elsket, for å bli tatt hånd om og vite at noen bryr seg om dem. De kan ofte føle håpløshet og hjelpeløshet og at de ikke er noe verdt. Dette blir gjerne forsterket gjennom erfaringer de gjør i ulike ungdomsmiljø f.eks. på skolen. Der gjelder som oftest «hakkeloven», og nådeløse utfall mot selvbildet og egenverdien er daglig kost. Det er tydelige rangordninger i tenåringsmiljøene, og

det er greit å ha litt peiling på hvor i dette hierarkiet nettopp din tenåring befinner seg, for at du skal kunne forstå og være til best mulig støtte.

Tenåringer er følsomme. De begynner lett å tenke nedsettende om seg selv. Noen tenåringer utstråler en apati og håpløshet som oftest bunner i dette. Men det er fullt mulig å forhindre det, og heller framelske sunne, energiske og skapende holdninger.

Ungdommer tilbringer ofte mye av tid under innflytelse av andre. Dette fører til at mange foreldre gir opp. De spør seg om deres innsats som far eller mor egentlig noe verdt? Og svaret er; ja, i høyeste grad! Hjemmet er viktigst. Fordi det påvirker hvor lykkelig, trygg og stabil en tenåring skal bli har hjemmet uten tvil den dypeste innvirkning.

Ubetinget kjærlighet

Ubetinget kjærlighet vil si å være glad i han/henne uansett adferd eller utseende. Dette er svært viktig. Uansett hvordan tenåringen ser ut, hvordan han kler seg eller oppfører seg, hva som er hans svakhet eller handicap, hvordan han gjør det på skolen, hva slags musikkstil han liker. Uansett. Jeg har valgt å elske ham. Dette er helt fundamentalt. Hvordan er dette mulig?

Tenåringsoppførsel er ikke alltid innbydende og hyggelig. Jeg har ikke alltid gode følelser for mine tenåringer. Det er lett å bli provosert. Men nøkkelen for meg under disse utfordringene, er at jeg har erfart Guds farshjerte for meg personlig. Gud er den rette far for alt som kalles barn i himmel og på jord. (Ef.3,15.) Jeg vet at Gud elsker meg akkurat sånn som jeg er, og han holder sin trofaste hånd rundt meg midt i mine nederlag og feil. Jeg har fått komme tilbake til ham gang på gang på gang etter mine bomturer, og han har aldri avvist meg. Og den kvalitet, trofasthet og langmodighet jeg har erfart hos Gud, har gjort meg til den jeg er i dag.

Jesus viser oss Guds farshjerte

Guds farshjerte viser seg på forskjellige måter gjennom hele Bibelen. Hans plan og hensikt gløtter fram fra hver eneste av de 66 bøkene. Men aller sterkest ser vi Faderens hjerte gjennom Jesus og

«Tenåringsoppførsel er ikke alltid innbydende og hyggelig. Jeg har ikke alltid gode følelser for mine tenåringer. Det er lett å bli provosert. Men nøkkelen for meg under disse utfordringene, er at jeg har erfart Guds farshjerte for meg personlig»

**«I likhet med barn,
trenger også tenåringer
å bli elsket
gjennom foreldrenes
handlinger»**

hans forsoningsdød på korset. Vis oss Faderen, sa de til Jesus, som gjerne var litt forundret over dette spørsmålet, og han svarte: "Den som har sett meg, har sett Faderen. Jeg og Faderen, vi er ett. Forstår dere ikke at jeg er i Faderen og Faderen er i meg?"

Og i Joh 14,6b: "Ingen kommer til Faderen uten ved meg." Å ha møtt Gud som Far og Jesus som Bror er fundamentalt for oss kristne, og som foreldre gir det oss en indre styrke til å takle den type utfordringer som våre barn gir oss.

Som foreldre kjemper vi ofte en kamp for at våre barn og tenåringer skal skjønne at vi elsker dem. Kjærligheten er der, men klarer jeg å formidle den på en forståelig måte? Jesus er nøkkelen for oss alle sammen. På samme måte som tenåringer ikke klarer seg uten betingelsesløs kjærlighet, fortrinnsvis gjennom sine foreldre, trenger både unge og gamle å møte Guds farshjerte gjennom Jesus Kristus, slik Den hellige Ånd åpenbarer ham for oss.

Å være handlingsorientert

I likhet med barn, trenger også tenåringer å bli elsket gjennom foreldrenes handlinger. Hvis du henvender deg til 13-åringen din og utbryter: «gutten min, å hvor jeg elsker deg!», ville han gjerne se litt spørrende på deg og svare: «OK, pappa, og hva så?» Tenåringer er handlingsorientert. De må se min kjærlighet gjennom det jeg gjør mot dem. De trenger litt «action», ikke bare ord. Og det krever innsats og oppfinnsomhet fra min side.

"Er du glad i meg?"

Dette er et livsviktig spørsmål for enhver tenåring. Uten ord stiller de dette spørsmålet hele tiden uten å tenke over det. Anerkjenner du den jeg er, pappa? Synes du at jeg er OK? Er du fornøyd med meg? For mange tenåringer er det slik at hele deres adferd formelig «oser» av disse spørsmål. Som fedre og mødre må vi svare et tydelig «ja». Ikke bare med ord, men også i handling. All slik bekrefteelse av barn og tenåringers verdi er helt i tråd med Guds ord. Mine tenåringsbarn er også mine søsken i Jesus Kristus. Og apostelen Johannes sier i sitt første brev: «La oss elske hverandre, ikke med ord eller tunge, men i gjerning og sannhet!»

Respekt og mildhet som en hjelp mot sinne

Sliter du med at din tenåring ikke viser deg respekt? Er han eller hun sint og passiv? Jesus ga oss en gylden regel: "Det du vil at andre skal gjøre mot deg, det skal du gjøre mot dem." (Matt.7,12) De beste livslovene er gjerne de enkleste. Ønsker du at tenåringen din skal vise deg respekt? Vis tenåringen din respekt. Ofte er tenåringer i større behov av et medmenneske, enn en oppdrager (med lang pekefinger). Opptre som en person på likefot; ikke kom ovenfra og ned. En medmenneskelig tilnærming vil være med på å dempe sinne, som er et kjempeproblem for mange tenåringer.

Det å legge vekk oppdragerrollen, vil også medvirke til å ansvarliggjøre tenåringen. For det er jo nettopp selvstendige mennesker de kjemper for å bli, og de ønsker seg uavhengighet fra far og mor. Så respekt og mildhet, og du skal høste gode frukter. (Gal.6,7-10).

Hvem er «han» som skal «vende hjertene»?

Når Malaki sier "han skal vende fedrenes hjerter til barna og barnas hjerter til fedrene" peker han på Jesus. Når vi erfarer nåden i Jesus, kan barn og foreldre se på hverandre med nye og friske øyne. Jesus har revet ned murene mellom oss. Det er håp for en ny dag. Vi kan starte med blanke ark. Og det er absolutt ingen for-dømmelse lenger, for den som er i Kristus Jesus. (Rom 8,1)

Kanskje føler du at du kommer til kort, men en ting skal du vite: Det du gjør er gull verdt! Din himmelske far ser deg, og han er på din side. Han anerkjenner deg og den innsats du gjør for barna dine. Han har tanker til fremtid og håp både for deg og dine barn/tenåringer. (Jer.29,11)

Sliter du med at din tenåring ikke viser deg respekt? Er han eller hun sint og passiv? Jesus ga oss en gylden regel: "Det du vil at andre skal gjøre mot deg, det skal du gjøre mot dem."